

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

71-727 Szczecin, ul. Światowida 77

tel. (091) 423 52 00,

e-mail: szczecin@rio.gov.pl

Szczecin, dnia 27 września 2024 r.

WK.6001.14.2024

Pan

Ryszard Jasionas

Wójt Gminy Szczecinek

Wystąpienie pokontrolne

Informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie działając na podstawie art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od 3 czerwca do 29 lipca 2024 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Szczecinek za lata 2020-2023, wybranych zagadnień za okres sprzed 2020 r. oraz występujących w roku 2024. Kontrolę przeprowadzono metodą reprezentatywną, obejmując nią losowo wybrane operacje finansowo-gospodarcze, dowody źródłowe oraz ewidencję księgową.

Protokół kontroli został podpisany i przekazany Panu w dniu 31 lipca 2024 r.

Wyniki ostatniej kontroli potwierdzają wyeliminowanie nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej i wymienionych w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2020 r. (pismo znak: WK.0913.1491.29.K.2020).

W oparciu o dokumentację udostępnioną inspektorom kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w działalności jednostki samorządu terytorialnego, będące wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji. W celu ich wyeliminowania koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz wykonanie poniższych wniosków.

Wykazane uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w następujących obszarach działalności:

I. W zakresie sprawozdawczości

1. W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2023 r., zobowiązanie w kwocie 80 000,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu, którego pierwotny umowny termin spłaty był dłuższy niż rok, wykazano jako zobowiązanie krótkoterminowe (wiersz E2.1.), zamiast jako zobowiązanie długoterminowe (wiersz E2.2). Powyższe było niezgodne z § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych² w zw. z § 1 ust. 3 i 4 oraz § 3 pkt 6 i 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 8 do ww. rozporządzenia. Projekt

¹ ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325)

² rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 ze zm.; Dz. U. z 2023 r. poz. 652)

ww. sprawozdania sporządziła Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosi Wójt – str. 38-39 protokołu kontroli.

Wniosek: Prezentowanie w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, których pierwotny umowny termin spłaty jest dłuższy niż rok, jako zobowiązania długoterminowe.

2. W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym według stanu na koniec 2023 r., stan środków na rachunku budżetu Gminy wykazano w kwocie 9 110 043,85 zł, zamiast w wartości 8 913 242,32 zł, wynikającej z ewidencji konta 133 Rachunek budżetu i wyciągów bankowych (różnica 196 801,53 zł). Powyższe stanowiło naruszenie zasad sporządzania ww. sprawozdania, wynikających z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej³ i § 20 ust.1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik Nr 37 do ww. rozporządzenia. Projekt ww. sprawozdania przygotowała Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosi Wójt – str. 37 protokołu kontroli.

Wniosek: Prezentowanie w sprawozdaniach Rb-ST danych o stanie środków na rachunku budżetu Gminy, zgodnie z ewidencją księgową konta 133 i dokumentami bankowymi.

3. W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym za okres od początku roku do 30 czerwca 2022 r., nie wykazano skutków decyzji (4) organu podatkowego wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w sprawie rozłożenia na raty należności z tytułu podatku od nieruchomości w łącznej kwocie 9 458,57 zł, co było niezgodne z zasadami sporządzania ww. sprawozdania, wynikającymi z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej w zw. z § 3 ust. 1 pkt 10 lit. b Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik Nr 37 do ww. rozporządzenia. Projekt ww. sprawozdania przygotowała Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosi Wójt – str. 116-118 protokołu kontroli.

Wniosek: Rzetelne prezentowanie w sprawozdaniu Rb-27S skutków decyzji organu podatkowego, wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, w sprawie rozłożenia na raty należności podatkowych.

II. W zakresie spraw podatkowych

1. W złożonej za 2022 r. deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy, ujęto nieruchomości będące w posiadaniu innych podmiotów tj. grunty o łącznej powierzchni 11 996,67 m² i lokale o powierzchni 134,38 m². Wskutek powyższego Gmina uregulowała zobowiązanie w kwocie 26 140,00 zł zawyżonej łącznie o 5 505,00 zł, co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych⁴ oraz art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych⁵. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Inspektor w Referacie Gospodarki Nieruchomościami, który odpowiedzialny był za przygotowanie danych wprowadzonych do deklaracji oraz Inspektor ds. księgowości wymiarowej, który dokonał weryfikacji tych danych – str. 83-89 protokołu kontroli.

³rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144)

⁴ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.)

⁵ ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.; Dz. U. z 2022 r. poz. 1452 ze zm.)

Wnioski:

Wyegzekwowanie od podmiotów, posiadających ww. nieruchomości Gminy, zwrotu zapłaconego podatku.

Rzetelne sporządzanie deklaracji na podatek od nieruchomości będących w posiadaniu Gminy.

2. Organ podatkowy zaniechał wezwania osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2022-2024, bądź wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia. Wskutek powyższego zaniechano opodatkowania nieruchomości gruntowych o pow. 24 100 m². Zaniechanie wezwania podatnika do złożenia odpowiednich wyjaśnień oraz wydania decyzji określającej wysokość zobowiązania było niezgodne odpowiednio z art. 274a ust. 1 i art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa⁶. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości wymiarowej – str. 82-83 protokołu kontroli.

W trakcie kontroli, decyzjami z dnia 24 lipca 2024 r. określono wysokość zobowiązania podatkowego ww. podatnika w łącznej wysokości 140 440,00 zł.

Wnioski:

Wzywianie podatników do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości, bądź wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia.

Prowadzenie postępowania podatkowego w celu określenia wysokości zobowiązania podatkowego, w przypadku stwierdzenia, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie złożył deklaracji.

3. W roku 2022 nakazy płatnicze w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego oraz decyzje wymiarowe na podatek od nieruchomości wystawiono, na łączną kwotę 8 903,00 zł, na zmarłych w latach 2017-2020 podatników (2), bez ustalenia ich spadkobierców, co było sprzeczne z art. 102 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa i art. 1025 § 1 ustawy Kodeks cywilny⁷. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Inspektorzy ds. księgowości wymiarowej - str. 111-113 protokołu kontroli.

Wnioski:

Zaniechanie wystawiania nakazów płatniczych i decyzji wymiarowych na osoby nieżyjące.

Występowanie do właściwego sądu z wnioskami o stwierdzenie nabycia spadku przez spadkobierców zmarłych podatników.

4. W latach 2020-2023 gminne jednostki oświatowe (4) nie złożyły deklaracji na podatek od nieruchomości, co było niezgodne z art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Organ podatkowy zaniechał ich wezwania do złożenia deklaracji bądź wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia, co było niezgodne z art. 274a ust. 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą kierownicy tych jednostek – str. 89-90 protokołu kontroli.

Wniosek: Egzekwowanie od kierowników gminnych jednostek oświatowych obowiązku składania deklaracji na podatek od nieruchomości.

⁶ ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.; Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.; Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.)

⁷ ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.; Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.)

III. W zakresie zamówień publicznych, spraw finansowych i rachunkowości

1. W dniu 24 kwietnia 2023 r. udzielono zamówienia publicznego, w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych⁸, na zakup dwóch nowych samochodów hybrydowych/elektrycznych ze stacją ładowania o wartości 328 902,00 zł. W trakcie postępowania Zamawiający nie przekazał Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach. Ponadto, w Biuletynie Zamówień Publicznych nie opublikowano ogłoszenia o wykonaniu umowy w dniu 4 maja 2023 r. Powyższe było niezgodne odpowiednio z art. 81 ust. 1 oraz art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Inwestycyjnego – str. 142-144 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli, w dniu 10 lipca 2024 r. przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informację o ofertach złożonych w postępowaniu oraz opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy.

Wnioski:

Przekazywanie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach w terminie 7 dni od ich otwarcia.

Publikowanie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy w terminie 30 dni od jej wykonania.

2. W marcu 2023 r. poniesiono wydatki tytułem kosztów egzekucji komorniczej zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z przekroczeniem wielkości zaplanowanej na ten cel w budżecie Gminy⁹ w rozdz. 90002 Gospodarka odpadami komunalnymi § 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego o kwotę 1 622,55 zł, czym naruszono art. 44 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych¹⁰. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą odpowiednio: Kierownik Referatu Finansów i Budżetu oraz Skarbnik i Wójt, którzy zatwierdzili ww. wydatki do realizacji – str. 188-189 protokołu kontroli.

Wniosek: Przestrzeganie zasady dokonywania wydatków budżetowych na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

3. W latach 2020-2023 nie przestrzegano zasad funkcjonowania kont, określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...) ¹¹ oraz przyjętych w jednostce zasadach (polityce) rachunkowości ¹²:
 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych, księgowano na koncie 720 Przychody z tytułu dochodów budżetowych, zamiast na koncie 760 Pozostałe przychody operacyjne,

⁸ ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.)

⁹ uchwała Nr LVIII/700/2022 Rady Gminy Szczecinek z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szczecinek na rok 2023

¹⁰ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.)

¹¹ rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342)

¹² załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 84/2012 Wójta Gminy Szczecinek z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w jednostce samorządu terytorialnego – Gminy Szczecinek i jednostce budżetowej – Urząd Gminy Szczecinek (ze zm.)

- rozrachunki z tytułu sprzedaży ewidencjonowano na koncie 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, zamiast na koncie 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- wadia wpłacone przez uczestników przystępujących do przetargów na sprzedaż nieruchomości ewidencjonowano na koncie 133 Rachunek budżetu, zamiast na koncie 139 Inne rachunki bankowe.

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Finansów i Budżetu – str. 119-120 protokołu kontroli.

Wniosek: Przestrzeganie zasad ewidencjonowania wpływów ze sprzedaży składników majątkowych, rozrachunków z tytułu sprzedaży oraz wadiów.

W trakcie kontroli analizie poddano przestrzeganie przepisów o zamówieniach publicznych przy udzielaniu zamówień publicznych na zadania pn.:

- zakup dwóch fabrycznie nowych samochodów osobowych z napędem hybrydowym plug-in - na podstawie umowy z dnia 24 kwietnia 2023 r. – stwierdzoną nieprawidłowość opisano w pkt III.1 niniejszego wystąpienia,
- przebudowa drogi gminnej w m. Dziki - na podstawie umowy z dnia 16 października 2023 r. - nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie wyczerpują wszystkich ustaleń zawartych w protokole kontroli. Część z nich nie została ujęta w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym z uwagi na ich mniejszy ciężar gatunkowy.

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy gospodarowania środkami publicznymi.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych, dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie
(–) *Bogusław Staszewski*

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Szczecinek